

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/139/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320200857
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8320200857.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Eduarda Valenčina v právnej starostlivosti súdu o maloletú N. S., J.. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny E., K. N., dieťa rodičov: matky S.. F. K., J.. XX.X.XXXX, Y. G. N., X. S. XXXX/X, právne zastúpenej JUDr. Milošom Kunecom, advokátom, Strojárska 3995/113, Snina, a otca S.. F. K. S., J.. XX.X.XXXX, Y. G. N., N. XX/XX, právne zastúpeného JUDr. Annou Drugdovou, advokátkou, Námestie slobody 25, Humenné, v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vo forme úpravy styku, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 8P/58/2020-144 zo dňa 9.6.2021, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok tak, že otec je oprávnený a povinný sa stretávať s maloletou N. v období do 30.04.2022 v každom kalendárnom týždni v utorok a štvrtok od 15.30 hod. do 18.30 hod. a v každom párnom kalendárnom týždni od piatku od 15.30 hod. do soboty do 18.30 hod.

Od 1.5.2022 je otec oprávnený a povinný sa stretávať s maloletou N. v každom kalendárnom týždni v utorok a štvrtok od 15.30 hod. do 18.30 hod. a v každom párnom kalendárnom týždni od piatku od 15.30 hod. do nedele do 18.30 hod.

Otec je oprávnený a povinný stretávať sa s maloletou N. v každom kalendárnom roku 15. mája, 20. novembra, 24. decembra a 1. januára v čase od 15.30 hod. do 18.30 hod.; počas letných školských prázdnin každý rok v čase od 1.7. od 09.00 hod. do 8.7. do 19.00 hod. a od 1.8. od 09.00 hod. do 8.8. do 19.00 hod.

II. Otec je oprávnený a povinný maloletú N. v určený čas prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení styku v určenom čase je povinný ju odovzdať matke v mieste jej bydliska.

III. Matka je povinná maloletú N. na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať ju otcovi v mieste svojho bydliska.

IV. Obaja rodičia sú povinní v prípade, že sa styk z vážnych dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť túto skutočnosť druhému z rodičov minimálne 24 hodín pred začatím určeného styku.

V. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Humenné č. k. 8P/13/2018-96 zo dňa 10.10.2018 o úprave styku otca s mal. N..

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej N. vo vzťahu k úprave styku maloletého dieťaťa s otcom na návrh otca maloletého dieťaťa.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Humenné, ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 8P/13/2018-96 zo dňa 10.10.2018 vo výroku I. tak, že otec je oprávnený sa s dcérou stretávať každý utorok a štvrtok od 15.30 hod. do 18.30 hod., počas prvých troch mesiacov každý páry víkend od piatka od 15.30 hod. do soboty do 18.30 hod. a po uplynutí troch mesiacov každý utorok a štvrtok od 15.30 hod. do 18.30 hod. a každý páry víkend od piatka od 15.30 hod. do nedele do 18.30 hod. a otec je oprávnený tráviť s dcérou čas každý rok vždy 15. mája, 20. novembra, 24. decembra a 1. januára v čase od 15.30 hod. do 18.30 hod. tak, že si otec maloletú u matky vyzdvihne a po skončení stretnutia ju matke aj odovzdá a matka je povinná maloletú na stretnutie s otcom pripraviť.“

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 25, § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), čl. 7, čl. 8, čl. 29 bod 1, čl. 9 bod 3, čl.18 bod 1 Dohovorom o právach dieťaťa, čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, § 23 ods. 1, 2, § 40 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

4. Súd svoje rozhodnutie skutkovo odôvodnil tým, že otec sa návrhom domáhal zmeny úpravy styku z dôvodu, že stretávanie do 18.01.2020 s maloletou N. prebiehalo v zmysle súdnej úpravy rozsudkom súdu prvej inštancie č.k. 8P/13/2018-96 zo dňa 10.10.2018, z dôvodu že dňa 18.01.2020 došlo k incidentu pri ktorom matka verbálne aj fyzicky zaútočila na otca dieťaťa, a od tohto času matka začala brániť otcovi v stretávaní. Do 18.01.2020 prebiehali stretnutia bezproblémovo, nie len v rozsahu súdnej úpravy 2 hodín, ale aj 3 hodiny. Matka poprela fyzické a verbálne napadnutie popisované otcom dňa 18.01.2020, naopak tvrdila, že matku fyzicky napadol otec, svedkom čoho bola aj maloletá N., a útok otca si vyžiadal lekárske vyšetrenie. Maloletá N. k otcovi podľa tvrdenia matky nikdy nemala a ani nemá vzťah, na otca sa neteší. Matka ju musí prehovárať, aby s otcom na stretnutie išla. Matka argumentovala, že dcéra je schopná byť v škôlke, keďže sa nachádza v harmonickom prostredí s ľuďmi, ktorých má rada, a kde sa nemusí báť otca a jeho prípadného opätovného výbuchu. Poukazovala na nepriaznivý zdravotný stav dcéry, ktorá má silný ekzém, a tento si vyžaduje neustálu starostlivosť. Dcéra denne v čase obeda spí a neukladá ju nikto okrem matky, preto nemôže tráviť celý deň s otcom. Matka ďalej tvrdí, že maloletá dcéra je na ňu naviazaná, z tohto dôvodu nevie tráviť bez nej čas s inými ľuďmi. Súd poukázal na správu kolízneho opatrovníka zo dňa 04.12.2020, v zmysle ktorej obaja rodičia nezávisle od seba prezentovali, že styk otca s maloletou sa realizuje v zmysle dohody rodičov, ktorú uzavreli na súdnom pojednávaní dňa 17.07.2020. Obaja rodičia sa zúčastňujú spoločných a individuálnych konzultácií u klinickej psychologičky, ktorá im môže napomôcť vo vzájomnej komunikácii.

5. Upravený rozsah stretávania súd považoval za primeraný veku maloletej, prispôsobený jej dennému režimu a zároveň naplňujúci účel stretávania, t.j. prehĺbovania vzájomných citových väzieb medzi rodičom a dieťaťom. Súd konštatoval, že výrok rozhodnutia neobsahuje súčasne aj zamietavý výrok, lebo z výroku samotného rozhodnutia je zrejmé, ako súd rozhodol inak od petitu uvedeného v návrhu na začatie konania a dopĺňaného v priebehu konania, lebo takto upravený rozsah má poskytnúť otcovi aj dcére priestor na to, aby otec sa s dcérou stretával nielen v rozsahu niekoľko hodín v priebehu týždňa, ale aby k času strávenému počas dňa boli postupne pridávané aj chvíle prežitie s prespávaním u otca, lebo úloha otca je v živote maloletej nezastupiteľná a trávenie času s ním s postupným prespávaním je v záujme maloletého dieťaťa.

III. Obsah odvolania matky a vyjadrení k odvolaniu

6. Voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala odvolanie matka v celom rozsahu z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým záverom, podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, a neboli splnené procesné podmienky podľa § 365 ods. 1 písm. a/. Uviedla, že v januári

2021 sa s maloletou N. presťahovali do S. do novopostaveného rodinného domu, kde oficiálne nemá trvalý pobyt z dôvodu, že stavba nie je právoplatne skolaudovaná. Odsťahovanie zdôvodnila incidentom, ktorý sa odohral v januári 2020, po ktorom sa v byte na ulici X. S. I. N. necítila bezpečne. Byť predala v lete v roku 2020 a presťahovala sa k svojim rodičom do N., u ktorých dočasne bývala, kým dokončila stavbu domu v S.. Maloletá N. od mája 2021 navštevuje Š. S. Š. v S., kde je zabezpečená špeciálna strava, čistička vzduchu a ďalšie opatrenia pre deti s atopickým ekzémom a podobnými diagnózami. Namietala, že po presťahovaní sa nebolo kolíznym opatrovníkom vykonané šetrenie pomerov, v akých matka s maloletou po zmene bydliska žijú, čo vníma ako procesné pochybenie. V odvolaní opísala incident zo dňa 18.01.2020, kedy bola napadnutá otcom, čo malo neblahý vplyv na psychiku maloletej N.. Preto sa matka domnieva, že otec nemá skutočne právo na styk s maloletou N.. Maloletá N. si potrebuje najprv zvyknúť a na incident zabudnúť. Vo vzťahu k skúšobnému modelu stretávania sa, ktorý bol zo strany matky dodržiavaný sa ukázalo, že otec nerešpektoval potrebu dieťaťa na poobedňajší spánok v dňoch, kedy ju mal v starostlivosti. Maloletá, aj keď na to bola zvyknutá, s ním vôbec nespala. Čo je horšie, otec ignoroval jej zdravotný stav a potreby, odmietal si naštudovať potrebné informácie a dával jej jesť potraviny, po ktorých zdravotný stav maloletej utrpel, čo bolo preukázané fotografiami po realizovaní styku otca s maloletou N.. Podľa názoru matky otec nie je schopný postarať sa o potreby maloletej tak, aby maloletá mohla u neho tráviť celú noc, nakoľko nerešpektuje potreby maloletej N. na poobedňajší spánok. Z uvedeného dôvodu matka navrhla upraviť stretávanie otca s maloletou N. do začiatku návštevy L.Á. Š., každý utorok a štvrtok od 15.30 hod. do 18.30 hod., každú párnú sobotu od 15.30 hod. do 18.30 hod., a každú párnú nedeľu od 9.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že maloletú N. si otec prevezme a po ukončení stretnutia ju otec odovzdá matke v mieste bydliska matky, a od začiatku návštevy základnej školy každý utorok od 15.30 do 18.30 hod., každú párnú sobotu od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod., a každý párný rok od 01.07. od 9.00 hod. do 07.07. do 18.30 hod., a každý nepárný rok od 01.08. od 09.00 do 07.08. do 18.30 hod., s tým, že maloletú N. si otec prevezme a po ukončení stretnutia ju odovzdá matke v mieste jej bydliska. Keďže otec si najprv musí zvyknúť a osvojiť špeciálnu starostlivosť, ktorú si zdravotný stav maloletej vyžaduje, kým sa o ňu bude schopný postarať tak, aby u neho mohla bez problémov a zdravotných komplikácií tráviť celú noc. Prípadne navrhla zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátiť na došetrenie pomerov, v akých maloletá po presťahovaní v spoločnom bydlisku s matkou žije.

7. Kolíznym opatrovníkom vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že v priebehu súdneho konania nebolo preukázané, aby maloletá N. otca odmietala. Pre zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletej je nespochybniteľné, aby sa styk dieťaťa s druhým rodičom udržiaval, a úlohou matky je budovať a udržiavať vzťah dieťaťa s odlúčeným rodičom. Kolíznym opatrovníkom sa s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie stotožnil.

8. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje za správny napriek tomu, že zatiaľ nerozhodol o úprave stretnutí aj počas letných prázdnin. Prvoradé je však, aby mal pravidelný kontakt s maloletou v rozsahu, ktorý by sa aspoň trochu priblížil k štandardnému rozsahu styku s dieťaťom tak, aby mal otec možnosť a právo tráviť s dcérou čas aj počas víkendov bez prerušovania, odovzdávania dieťaťa na prespávanie matke. Súd vo svojom rozhodnutí zohľadnil aj vek dieťaťa a má za to, že v priebehu konania nebolo preukázané, že by otec nezvládol starostlivosť o maloletú s prihliadnutím na jej špecifické potreby v súvislosti s diagnózou atopického ekzému. Podľa názoru otca, námietka matky, že nebolo realizované šetrenie pomerov v prirodzenom prostredí dieťaťa, nie je relevantná, nakoľko v priebehu konania nebola spochybňovaná starostlivosť matky o maloletú N., ani nebolo spochybňované prostredie, ktoré jej matka zabezpečuje. Otec uviedol, že námietky matky nie sú relevantné, nakoľko je otec s maloletou N. v pravidelnom kontakte, chodíva pre ňu pravidelne niekoľko desiatok kilometrov týždenne, pretože matka zmenila bydlisko zo N. do S., čo však otca v pravidelnosti stretnutí neodradilo, napriek tomu, že je to časovo náročné, pretože chce mať naďalej pravidelný kontakt s dcérou a ich vzájomný vzťah prehľbovať. Rovnako namieta tvrdenie matky, že sa o maloletú dcéru v súvislosti s jej poobedňajším spánkom a podávaním stravy nevie postarať. Poprel tvrdenia, že by maloletá N. u neho nespala, avšak matka odmieta pripustiť akékoľvek tvrdenia zo strany otca. Otec uviedol, že maloletá N. má viac ako X rokov a je prirodzené, že keď trávi tak málo času s otcom a jeho rodinou, že za ten jeden deň, keď mohla byť s otcom a jeho rodinou, nechcela poobede spať, ale chcela využiť pozornosť, ktorá jej bola venovaná. Napriek tomu ju otec popoludní ukladal spať, aby mala pokojný režim a oddýchla si. Vzhľadom na uvedené považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie o úprave prespávania u otca za správne, a v záujme maloletej N.. Považuje za neprirodzené vzhľadom aj na vek dieťaťa ak matka trvá na tom, aby dieťa precestovalo denne 100 kilometrov v sobotu a v nedeľu

s tvrdením, že nie je v prospech dieťaťa, ak bude s otcom tráviť dlhší čas. Rovnako namieta nepravdivé tvrdenia matky o tom, že nie je schopný si naštudovať stravu. Otec si informácie získal konzultáciou s lekármi, z internetu, pričom bol odkázaný na vlastné zistenia, nakoľko matka mu opakovane odmietala poskytnúť všetky relevantné a nevyhnutné informácie súvisiace so zdravotným stavom dieťaťa, pričom takýto prístup matky nie je možné považovať za správny a v záujme dieťaťa. Otec tvrdí, že zdravotný stav maloletej N. nemôže brániť v tom, aby mohol s maloletou N. tráviť čas cez víkendy. Z tohto dôvodu nemôže byť diskvalifikovaný v starostlivosti o dieťa len preto, že matka má očakávania, ktoré možno nebude vedieť splniť nikto iný okrem samotnej matky. Zároveň poukázala na to, že matka zneužíva vzdialenosť oboch rodičov, pretože ak jej otec oznámi, že bude niekoľko minút meškať, napríklad pre zlú premávku, je ochotná počkať s dieťaťom len do 5 minút, ak mešká dlhšie, dieťa už otcovi neodovzdá. Ani uvedené správanie nie je v prospech maloletej N., ktorá má s otcom naozaj dobrý vzťah, a ktorá sa na stretnutia veľmi teší. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahu (§ 65 CMP), a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné, uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné považovať za vecne správne vo svojej podstate, avšak s potrebou odstránenia nejasností v jeho formulácii čo je možné odstrániť jedine prostredníctvom formálnej zmeny rozhodnutia tak, ako to predpokladá ust. § 388 CSP.

10. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o návrhu otca o zmene úpravy styku. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predostreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky na dané skutkové okolnosti pre zmenu úpravy styku otca s maloletou N..

11. Zo zisteného skutočného stavu veci vyplýva, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti. O úprave styku otca s maloletou N. bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom súdu prvej inštancie č.k. 8P/13/2018 - 96 zo dňa 10.10.2018 každý pondelok, stredu a piatok od 15.00 hod. do 17.00 hod., každý rok vždy 15.05., 20.11, 01.01. v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod., a každý rok 24.12. od 15.00 hod. do 17.00 hod., bez prítomnosti matky. Na Referáte poradenskopsychologických služieb Úradu práce sociálnych vecí a rodiny E. prebiehajú konzultácie za účasti oboch rodičov, stretávanie otca s maloletou sa realizovalo pravidelne od 20.04.2020, pričom dôvodom pre začatie spolupráce na referáte bola realizácia psychologického poradenstva rodičov s upriamením pozornosti na zaujatie správneho postoja vo veci realizácie styku otca s maloletou dcérou. Kolízny opatrovník uviedol, že rodičia sa nachádzajú v pretrvávajúcom rodičovskom konflikte a disponujú rozdielnymi názormi na realizáciu stretnutí otca s maloletým dieťaťom, komunikácia medzi rodičmi je vážne narušená. Kolízny opatrovník zastáva názor, že pre krátky časový úsek stretnutia, ktorého sa dožaduje otec s maloletou je potrebné upraviť bez prítomnosti matky, obaja rodičia starostlivosť zvládajú, maloletá zvláda režim rodičmi dohodnutý, problémom je vzájomná komunikácia rodičov, keď matka kladie dôraz na zdravotný stav maloletej a chce, aby mala zachovaný svoj režim tak, aby sa dodržiavali liečebné postupy. Zo zisteného skutočného stavu veci tiež vyplynulo, že styk otca s maloletou N. je problematický vzhľadom na odmietavý postoj matky. V priebehu konania sa matka s maloletou presťahovala zo N. do S., napriek zmene sa však otec snažil dodržať každý termín stretnutia s ňou. Podľa matky otec mal. N. nevie uložiť na poobedný spánok, nedodržiava stravovacie návyky, nedbá na zvýšenú starostlivosť, ktorá je u maloletej nevyhnutná a po pobyte u otca neraz prišla v zlom zdravotnom stave, po ktorom matka musela navštíviť kožnú ambulanciu. Po návrate od otca je dcéra plačlivá, chce byť iba na matkiných rukách, nekomunikuje, dožaduje sa toho, že u otca nechce spať a žiada, aby ju tam matka viac nedávala. Matka je názoru, že maloletá nemôže s otcom tráviť ani víkend ani u neho prespávať v noci, lebo jej zdravotný

stav, pre ktorý je matka na predĺženej rodičovskej dovolenke, by sa rapídne zhoršil. Otec nemá dobrý vplyv na dcéru, lebo ju učí nadávky na adresu matky, alebo jej starého otca. Podľa názoru otca matka bráni v styku s maloletou N., ktorá maloletú nepodporuje. Otec trvá na širšej úprave styku, aby mal vytvorený priestor na spoločné trávenie času.

12. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny S. zo dňa 02.07.2021 vyplýva, že úrad vykonal šetrenie v mieste bydliska matky maloletej. Z predmetnej správy vyplývajú tvrdenia matky, že otec maloletej nechce dodržiavať disciplínu nevyhnutnú pre jej zdravotný stav. Maloletú nevie pripraviť na poobedňajší spánok, a taktiež deklarovanie matky, že aj keď si uvedomuje, že je rola otca dôležitá, má za to, že maloletá je nízkou veku, aby sa o seba počas styku u otca vedela postarať. Podľa matky maloletej, vzhľadom na zdravotný stav maloletej nie je ešte čas na to, aby bol upravený styk v rozsahu ako ho upravil súd prvej inštancie. So širším stykom by sa malo počkať kým maloletá nenastúpi do školy, kedy bude vekovo staršia a bude vedieť sa o seba postarať. Dlhšiu úpravu styku ako aj styk počas noci, podľa matky otec nezvláda, nechce sa prispôbiť situácii v akej je dieťa, nedodržiava režim, ktorý maloletá potrebuje, čím ohrozuje zdravie maloletého dieťaťa.

13. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

14. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Rozhodovanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností v prípadoch, kedy rodičia nie sú schopní sa na výkone rodičovských práv a povinností dohodnúť, musí byť potom hľadiskom optimálneho stavu zo strany súdu. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností dbá o to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už je uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Zároveň však čl. 9 ods. 3 tohto dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. Znamená to potom, že pokiaľ by styk s rodičom negatívne vplýval na záujmy dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z takéhoto negatívneho vplyvu, súd po tomto zistení obligatórne styk maloletého dieťaťa s rodičom obmedzí alebo ho aj zakáže.

16. V preskúvanom prípade má najvyššiu prioritu najlepší záujem mal. N.. Ten vyhodnocuje súd v každej jednotlivéj veci osobitne, za pomoci kritérií, demonštratívne vymedzených zákonodarcom v čl. 5 Zákona o rodine. Každé dieťa má pritom prezumovaný záujem udržiavať a rozvíjať citové väzby s obidvomi rodičmi. Vzhľadom na uvedené súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností dbá o to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore s inými záujmami dieťaťa.

17. V prípade, keď súdy rozhodujú o úprave styku rodičov s dieťaťom, je nutné vychádzať z toho, že právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove,

s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Rozhodnutím súdu by tomuto dieťaťu malo byť umožnené stykať sa s oboma rodičmi v takej miere, aby bol postulát rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený. Takéto usporiadanie vzťahov je spravidla vždy v „najlepšom záujme dieťaťa“, pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou nejakého iného, dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 56/2017 z 19. januára 2017). Nesúhlas s plnohodnotným stykom druhého rodiča s dieťaťom môže byť relevantný len vtedy, ak je založený na dôvodoch, ktoré sú spôsobilé intenzívnym spôsobom negatívne zasahovať do záujmu dieťaťa. Ak ide o nepreukázaný alebo nepreskúmateľný dôvod, na ktorom je založený nesúhlas rodiča s pravidelným a plnohodnotným stykom druhého rodiča s dieťaťom, alebo sa v konaní preukáže, že ide o nesúhlas spočívajúci v dôvode, ktorý má pôvod len v osobe rodiča a preukázateľne nemá negatívny vplyv na záujem dieťaťa, súdy nemôžu na tomto nesúhlase založiť rozhodnutie. Rodič, ktorý s plnohodnotným stykom dieťaťa s druhým z rodičov nesúhlasí, by mal vierohodne preukázať dôvod svojho nesúhlasu, ktorého relevantnosť súd musí pri rozhodovaní o práve rodiča, ktorému korešponduje právo dieťaťa na plnohodnotný a pravidelný styk s rodičom, vždy skúmať. Súdy preto musia vždy citlivo a maximálne obozretne zvažovať naplnenie podmienok pre ten - ktorý model úpravy styku druhého rodiča s maloletým dieťaťom z hľadiska sledovania jeho najlepších záujmov. Je predovšetkým v záujme zabezpečenia úplného a všestranného rozvoja maloletého dieťaťa tak po citovej, rozumovej a emocionálnej stránke a vytvorenia čo najpriaznivejších podmienok pre jeho zdravý vývoj, aby nebolo vystavované napätým situáciám, stresu, strachu a nebolo nútené čeliť emocionálnym atakom, ktoré ešte vzhľadom na svoj vek a vyzretosť nedokáže samostatne spracúvať a zvládnuť.

18. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že matka svoju odvolaciu argumentáciu týkajúcu sa úpravy styku otca s maloletou N., pri ktorom je podľa nej nevyhnutné realizovať ho bez prespania u otca, postavila na svojom presvedčení, že otec maloletej je nezodpovedný, nepozná návyky maloletej, jej zdravotný stav vyžadujúci si obmedzenia otec nerešpektuje, rovnako nerešpektuje denný režim dieťaťa, dieťa nie je zvyknuté prespať u otca, ani tráviť tak dlhý čas bez matky, otec nikdy nerealizoval celodennú starostlivosť o maloletú vrátane prespania. Matka má za to, že dieťa nie je tak psychicky vyspelé, že zvládne byť bez nej v cudzom prostredí, a tiež matka pochybuje, či je otec spôsobilý riadne sa postarať o dieťa a po každej stránke zabezpečiť uspokojovanie všetkých jeho potrieb. Matka trvá na tom, aby bol styk s prespaním realizovaný až od času, keď maloletá nastúpi na povinnú školskú dochádzku, kedy bude maloletá natoľko rozumovo vyspelá a zodpovedná, že bude sa vedieť o seba postarať.

19. Maloleté dieťa sa v prejednávanej veci stalo nástrojom na vyporiadanie konfliktného vzťahu medzi svojimi rodičmi, ktorý pretrváva, kedy matka vyhľadáva rôzne zámienky na to, aby sa styk otca s dieťaťom nerealizoval aj s prespaním dieťaťa u otca. K uvedenému odvolací súd konštatuje, že otec má významné miesto v živote dieťaťa. Otec, či už je prítomný alebo nie, má svoje miesto v živote dieťaťa a toto miesto mu musí dať matka v rôznej podobe, či už prostredníctvom fotiek, porovnaní alebo spomienok, môže o otcovi hovoriť opisne. Nech zažila matka čokoľvek, otec nesmie byť očierňovaný a príčiny neprítomnosti otca môžu byť vysvetlené aj bez zachádzania do detailov.

20. Matka však po celú dobu trvania konania zotrúva na svojom stanovisku, že dieťa odmieta otca aj na základe okolností, ktoré sa mali odohrať vo veku troch rokov dieťaťa, ktoré si zjavne dieťa pamätať nemohlo, víziu týchto udalostí si zjavne vytvorilo len na základe neustálych podaní matky, ktoré tvrdenia tvoria jej argumentáciu v konečnom dôsledku v podstate v priebehu celého konania na súde. V tejto súvislosti je potrebné podotknúť, že matka v podstate tvrdí, že iba ona je schopná saturovať všetky potreby dieťaťa, avšak podľa názoru odvolacieho súdu má snahu dieťa k sebe citovo viazať, čím mu zabraňuje v jeho individualizačnom procese a v možnosti vytvoriť si citový vzťah k otcovi. Napokon bolo dokazovaním preukázané, že dieťa neodmietalo otca, nemalo žiadnu negatívnu skúsenosť s otcom, čiže je vylúčené, aby ho odmietalo na základe vlastných skúseností.

21. Za podstatné považuje odvolací súd dať do pozornosti vôľu otca stretávať sa s maloletou v širšom rozsahu, pričom z dokazovania jednoznačne vyplýva, že otec má s dcérou veľmi pozitívny vzťah, a keďže je tento vzťah vzájomne pozitívny, má odôvodnený záujem na tom, aby mal rovnakú možnosť podieľať sa na starostlivosti a výchove maloletej. Skutočnosť, že v zmysle vyššie citovaných ustanovení má byť zachované právo dieťaťa na starostlivosť a výchovu oboch rodičov aj v prípade, ak spolu nežijú, je skôr ideálna ako reálna. Za predpokladu, že je dieťa zverené do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, vždy nastáva nerovnováha v prospech jedného z rodičov. Odvolací súd poznamenáva, že

podstatnou je aj skutočnosť, že v konaní nebolo preukázané, že by sa otec o maloletú nevedel postarať. Pokiaľ ide o tvrdenia matky ohľadom zanedbania starostlivosti, nedodržania denného režimu alebo nerešpektovania zdravotného stavu dieťaťa, odvolací súd ich posúdil ako nedôvodné, nemajúce úplne oporu vo vykonanom dokazovaní a bez hlbšej relevancie. Maloletá má právo na oboch rodičov a odvolací súd je presvedčený, že nie je možné prijať záver z vykonaných dôkazov o tom, aby bol ohrozovaný zdravý vývoj maloletej, pokiaľ súd pristúpi k stanoveniu širšieho styku autoritatívnym rozhodnutím.

22. V súvislosti s odvolacou argumentáciou matky týkajúcou sa úpravy styku odvolací súd musí konštatovať, že matka v konaní ničím nepreukázala relevantné dôvody, ktoré by mali viesť k obmedzeniu plnohodnotného a pravidelného styku otca s maloletou. Odvolací súd zdôrazňuje, že nie je prípustné, aby súd založil svoje rozhodnutie na základe subjektívnych predstáv matky o tom, ako by mal podľa nej styk prebiehať (výlučne bez prespania u otca, a to až do času, kedy maloletá bude navštevovať základnú školu). Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že v tomto prejednávanom prípade jednoznačne nemožno hovoriť o zlom vzťahu medzi otcom a dcérou, ale o dlhodobom konfliktnom vzťahu medzi rodičmi navzájom. Odvolací súd taktiež považuje za potrebné uviesť, že podstatnou súčasťou matkinho odvolania proti úprave styku, ako aj takmer všetkých jej podaní, sú jej výhrady k nedostatočným rodičovským zručnostiam otca (nevhodné stravovanie, nedodržanie denného režimu dieťaťa, nerešpektovanie zdravotného stavu a pod.), čo je však v tomto konkrétnom prípade úplne prirodzené, nakoľko bolo preukázané, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, pričom dlhodobu nie je zabezpečený rovnocenný, plnohodnotný styk otca s dieťaťom, nakoľko styk sa realizoval bez prespania u otca a prebiehal len niekoľko hodín počas dňa. Na tomto mieste je potrebné uviesť, že každý rodič má určitú ideálnu predstavu o tom, čo je pre jeho dieťa vhodné a čo nie, avšak základom rodičovskej zrelosti je schopnosť akceptovať aj druhého rodiča pri výchove maloletého dieťaťa, s čím súvisí aj prijatie jeho výchovných postupov, ktoré len tým, že sú odlišné, neznamenajú žiadne ohrozenie dieťaťa. Matka síce v podaniach označuje otca za nezodpovedného, uvedené tvrdenia však neboli preukázané, pretože otec sa zjavne snaží napriek vzdialenosti a problémom, ktoré sú so stretávaním spojené, dostaviť sa za dcérou v zmysle úpravy stanovenej súdnym rozhodnutím.

23. Odvolací súd na základe zisteného skutočného stavu veci dospel k záveru, že najvhodnejším riešením a prostriedkom pre vytvorenie vzťahu otca a dieťaťa je zvoliť úpravu styku otca s maloletou N. v období do 30.04.2022 v každom kalendárnom týždni v utorok a štvrtok od 15.30 hod. do 18.30 hod. a v každom párnom kalendárnom týždni od piatku od 15.30 hod. do soboty do 18.30 hod. Odvolací súd je presvedčený, že následne bude styk prebiehať nerušene počas celého víkendu a že práve obdobie do 20.04.2022 vytvorí podmienky pre túto realizáciu styku otca s dcérou, preto od 1.5.2022 je otec oprávnený sa stretávať s maloletou N. v každom kalendárnom týždni v utorok a štvrtok od 15.30 hod. do 18.30 hod. a v každom párnom kalendárnom týždni od piatku od 15.30 hod. do nedele do 18.30 hod. Takto časovo nastavený styk prihliada na to, aby sa zrovnoprávnil otec a bola mu daná možnosť tráviť viac času s dcérou. Odvolací súd nenašiel dôvody pre následné obmedzenie rodičovského práva otca v tom, aby ponechal len formu styku bez možnosti prespania u otca, keďže nebolo zistené, že styk s otcom negatívne vplyva na záujmy dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z takéhoto negatívneho vplyvu. Odvolací súd poukazuje na správne dôvody súdu prvej inštancie, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje s tým, že dôvodom zmeny napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie bolo odstránenie nejasností v jeho formulácii.

24. Zhrnúc vyššie uvedené pristúpil odvolací súd k zmene výroku súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 388 CSP a upravil styk otca s maloletou aj s prespaním u otca, akceptujúc právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov, keďže je zverenú len do starostlivosti matky, pri zachovaní práva otca, priblíženiu sa k zásade, aby sa rovnakou mierou mohol starať a podieľať na výchove svojej dcéry, rešpektujúc jej najlepší záujem. Nejde len o celkové množstvo stráveného času s dieťaťom z hľadiska celého kalendárneho roku, ale ide aj o to, v akom období sa styk rodiča s dieťaťom uskutočňuje. Pre dieťa a jeho budúcnosť má veľký význam, aby sa do jeho výchovy zapojili obaja rodičia tak, aby dieťa mohlo čo najviac ťažiť zo znalostí, skúseností, výchovných schopností oboch rodičov a nielen jedného z nich. Práve z tohto dôvodu odvolací súd upravil rozsah stretávania sa s maloletou v každom kalendárnom roku 15. mája, 20. novembra, 24. decembra a 1. januára v čase od 15.30 hod. do 18.30 hod. a aj počas letných školských prázdnin každý rok v čase od 1.7. od 09.00 hod. do 8.7. do 19.00 hod. a od 1.8. od 09.00 hod. do 8.8. do 19.00 hod. Zároveň bolo nevyhnutné rozhodnúť o zmene rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 8P/13/2018-96 zo dňa 10.10.2018 o úprave styku otca s maloletou N..

25. O nároku na náhradu trov tohto konania odvolací súd rozhodol podľa 396 ods. 2 CSP za použitia ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2007 Z.z.) o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).